

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
«МЕКТЕПKE ДЕЙІНГІ БАЛАЛЫҚ ШАҚ» РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ

**Үлгілік оқу бағдарламасының мазмұнын игеру бойынша
балалардың біліктері мен дағдыларының
дамуына мониторинг жүргізу бойынша**

ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫМДАР

МЕТОДИЧЕСКИЕ РЕКОМЕНДАЦИИ

**по проведению мониторинга развития умений и навыков
детей по усвоению содержания Типовой программы**

Астана
2017

*Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің
«Мектепке дейінгі балалық шақ» республикалық орталығы базасында әзірленген*

Үлгілік оқу бағдарламасының мазмұнын игеру бойынша балалардың біліктері мен дағдыларының дамуына мониторинг жүргізу бойынша әдістемелік ұсынымдар. Астана, 2017 -56 бет

Пікір берушілер:

Салиева А.Ж., п.ғ.к., доцент

Еламанова С.А., мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту орталығы
директорының орынбасары

Ережепбаева А.С., меңгеруші

Әдістемелік ұсынымдар Мектепке дейінгі ұйымдарда балалардың біліктері мен дағдыларының дамуын қадағалайтын индикаторлар жүйесінің біріңғай тәсілін енгізуде мектепке дейінгі ұйымдардың педагогикалық қызметкерлеріне әдістемелік көмек көрсету мақсатында әзірленген.

Аталған әдістемелік ұсынымдар мектепке дейінгі ұйымдардағы педагог қауымға, педагогикалық мамандықтар бойынша ЖОО мен колледждердің студенттеріне арналған.

Үлгілік оқу бағдарламасының мазмұнын игеруде бойынша балалардың біліктері мен дағдыларының дамуына мониторинг жүргізу бойынша әдістемелік ұсынымдар ҚР Білім және ғылым министрлігі «Мектепке дейінгі балалық шақ» республикалық орталығының ғылыми-әдістемелік кеңесінде қаралып, ұсынылған (2017 ж. 7 ақпандағы №_3 хаттама)

«Мектепке дейінгі балалық шақ»
республикалық орталығы, 2017

ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА

Мектеп жасына дейінгі балаларды сапалы мектепке дайындауға бағытталған мектепке дейінгі тәрбиелеу мен оқыту мазмұнын жаңарту Қазақстан Республикасының білім беру саясатында айқындалған.

Қазақстан Республикасында білім беруді және ғылымды дамытудың 2016-2019 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасының мектепке дейінгі білім беру саласындағы негізгі бағыттарының бірі мектеп жасына дейінгі балалардың біліктері мен дағдыларының дамуын қадағалау бойынша индикаторлар жүйесін жетілдіру болып табылады. Аталған мемлекеттік бағдарламаға сәйкес 2017 жылы Мектепке дейінгі ұйымдарда балалардың білігі мен дағдысын қадағалайтын индикаторлар жүйесі әзірленіп енгізілетін болады.

«Индикатор» түсінігі Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпыға міндетті стандартында баланың даму деңгейінің көрсеткіші ретінде айқындалған. Баланың даму деңгейлерінің көрсеткіштері Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасында (бұдан әрі – Үлгілік бағдарлама) баланың бағдарлама материалын игеруінен күтілетін нәтижелер ретінде қарастырылған.

Мектеп жасына дейінгі балалардың даму деңгейі балалардың Үлгілік бағдарламаның білім беру салаларының мазмұнын игеру барысында қалыптасатын дағдыларға сәйкес анықталады және балалардың даму индикаторларына сәйкес өлшенеді.

Балалардың даму деңгейлерін қадағалау Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына(бұдан әрі-Стандарт) сәйкес баланың жетістіктерінің мониторингі негізінде 3 деңгейде жүзеге асырылады:

- 1-деңгей – бала белгілі бір қимыл мен біліктерді жаңғырта алады;
- 2- деңгей – бала не істеп жатқанын түсінеді, белгілі білім қорына ие;
- 3- деңгей – бала өзінің білетінін және жасай алатынын қолданады, білімін өз бетінше және шығармашылықпен қолданады.

Балабақшада диагностиканы ұйымдастырудағы негізгі мәселе оны жүргізудің ортақ тәсілінің болмауы болып табылады. Диагностиканы жүргізудің қолданыстағы әдістемесі мектепке дейінгі білім беру саласындағы жаңартылған нормативтік құжаттардың мазмұнының талаптарына сәйкес келмейді.

Аталған әдістемелік ұсынымдар педагогтерге балалардың Үлгілік бағдарламаның мазмұнын игеруіне мониторинг жүргізуінде әдістемелік көмек көрсету мақсатында әзірленді.

Міндеттері:

-мектепке дейінгі ұйымдарда балалардың біліктері мен дағдыларының дамуын қадағалайтын индикаторлар жүйесін енгізудің ортақ тәсілін әзірлеу;

-Үлгілік бағдарламаның мазмұнын игеру бойынша (бастапқы, аралық, қорытынды) диагностиканы жүргізу;

-мектеп жасына дейінгі балалардың дамуына мониторинг жүргізуді автоматтандыру.

Әдістемелік ұсынымдар келесі бөлімдерден тұрады: «Мониторинг жүргізуге қойылатын негізгі талаптар», «Мектеп жасына дейінгі балалардың біліктері мен дағдыларының дамуын қадағалау бойынша диагностиканы ұйымдастыру және жүргізу», «Баланың даму деңгейін өлшеудің негізгі әдістері», «Мектеп жасына дейінгі балалардың дамуына мониторинг жүргізуді автоматтандыру».

Күтілетін нәтиже: мектепке дейінгі ұйымдарда балалардың біліктері мен дағдыларының дамуына бақылау жүргізу бойынша индикаторлар жүйесін енгізу.

МОНИТОРИНГ ЖҮРГІЗУГЕ ҚОЙЫЛАТЫН НЕГІЗГІ ТАЛАПТАР

Индикаторлар жүйесі балалардың даму жетістіктерін қадағалаудың кешенді әдістеріне, біліктер мен дағдыларды меңгеру жолдары мен тәсілдерін анықтауға негізделген.

Мектеп жасына дейінгі баланың даму мониторингі оның түрлі кезеңдердегі даму динамикасын есепке алуға, балалардың жеке дамуында сауатты педагогикалық қолдау көрсетуге және балалармен әрі қарай жасайтын жұмыстарға түзету жүргізуге ықпал етеді.

Индикаторлар жүйесі төмендегідей құрылымнан тұрады:

-*білім беру саласы* – білім беру мазмұнын анықтайтын санат;

-*ұйымдастырылған оқу қызметі* - педагог ұйымдастырған және тәжірибеде қолдануға қажетті білім, білік, дағдыларды меңгеруге бағытталған әрекеттің бір түрі;

-*дағдылар* – нақты жас тобында белгілі бір кезеңде баланың дамуынан күтілетін нәтиже.

Оқу жыл ішінде негізгі дағдылардың даму динамикасы 3 мәрте өткізілетін мониторинг нәтижесінде бақыланады. Мониторинг мәліметтері баланың жасына сәйкес Үлгілік бағдарлама мазмұнын меңгеру барысында көрінеді.

Үлгілік бағдарлама мазмұнын меңгеруге мониторинг жүргізу үшін индикаторлар жарты жылдық бойынша білім беру салаларынан күтілетін нәтижелер берілген.

Қазақстан Республикасында білім беруді және ғылымды дамытудың 2016-2019 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасына сәйкес диагностика оқу жылының басында, ортасында және аяғында жүргізіледі:

-бастапқы – 1-10 қыркүйек;

-аралық – 10-20 қаңтар;

-қорытынды – 15-25 мамыр.

Бастапқы бақылау алдыңғы жастағы топтың (II жарты жылдықтың күтілетін нәтижелері) мәліметі негізінде жүргізіледі. Осы диагностика негізінде тәрбиеші психолог және педагог-мамандармен бірлесе отырып баланың жеке даму деңгейін анықтайды, сондай-ақ, алдағы жылы балаға педагогикалық қолдау қажет ететін жұмыстың міндеттері анықталады.

I жарты жылдық қорытындысы бойынша аралық диагностика (қаңтарда) жүргізіледі. Педагогикалық аралық диагностика жүргізудің мақсаты білім беру стратегиясында балаға қатысты дұрыс таңдалған бағалау және даму динамикасын анықтау болып табылады. Диагностиканың бұл түрінің нәтижесі бойынша педагогтар қажет болған жағдайда педагогикалық процеске түзетулер енгізе алады.

Қорытынды диагностика II жарты жылдықтың күтілетін нәтижесі негізінде оқу жылының соңында (мамырда) жүргізіледі.

Мониторинг нәтижелері баланың Стандартта анықталған (денсаулықты сақтау, коммуникативтік-тілдік, танымдық, шығармашылық және әлеуметтік)

дағдыларды игеруін және дамытудың жаңа міндеттерін ескеріп, алдағы педагогикалық процестің болашағын анықтайды

Сонымен, баланың қалыптасқан дағдылары:

- 1) дене бітімі дамыған;
- 2) білуге құмар;
- 3) белсенді;
- 4) эмоциялық елгезек;

5) үлкендермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасау құралдары мен өзара іс-қимыл тәсілдерін меңгерген;

6) өзі, отбасы, қоғам (жақын әлеумет), мемлекет (елі), әлем және табиғат жөнінде алғашқы түсініктері бар;

7) мектепте оқуға қажетті біліктер мен дағдыларды игерген мектепке дейінгі ұйым түлегінің моделін сомдайды.

Балалардың даму деңгейінің мониторингін жүргізу барысында **педагог:**

-Стандарт талаптарын;

-Үлгілік бағдарлама мазмұнын;

-ақпараттық технологиялар негіздерін;

-Баланың жеке даму картасын, Бақылау парағын (топ бойынша) толтыру тәртібін **білу керек;**

-мектепке дейінгі педагогика мен психология теория негіздерін;

-баланың даму деңгейін өлшеу әдістері: бақылау, ойын жағдаятын құру, іскерлік ойын, әңгімелесу, сұрақ-жауаптар, түрлі іс-әрекеттің өнімді нәтижелерін және т.б.

-алынған деректерді сақтау үшін техникалық құралдарды;

-ақпараттық-коммуникативтік технологияларды **игеруі керек.**

МЕКТЕП ЖАСЫНА ДЕЙІНГІ БАЛАЛАРДЫҢ БІЛІКТЕРІ МЕН ДАҒДЫЛАРЫНЫҢ ДАМУЫН ҚАДАҒАЛАУ БОЙЫНША ДИАГНОСТИКАНЫ ҰЙЫМДАСТЫРУ ЖӘНЕ ЖҮРГІЗУ

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту жүйесінде «мониторинг»-салыстырмалы жаңа ұғым, сондықтан оның қалыптасқан «педагогикалық диагностика» және «бақылау» ұғымдарымен ара қатынасын анықтау қажет.

Педагогикалық диагностика – бұл баланың Үлгілік оқу бағдарламасы мазмұнын игеру деңгейін зерделеуге және білім беру процесін болжауға бағытталған педагогтің қызметі.

Мониторингтің мақсаты- мектеп жасына дейінгі балалардың дене, тұлғалық және интеллектуалдық қасиеттерінің даму динамикасын анықтау.

Мониторинг педагогтің балаларды күнделікті өмірде үнемі бақылауы және оқытудың белсенді түрлерін өткізу барысында жүзеге асырылады.

Мониторингтің атқаратын қызметі:

- мектепке дейінгі кезеңде бала дамуының кешенді сипаттамасын қамтамасыз ететін, кіріктірілген,;

- мектеп жасына дейінгі баланың кіріктірілген қасиеттерінің қалыптасуын шынайы бағалауға мүмкіндік беретін, диагностикалық;

- баланың дене, зияткерлік және тұлғалық қасиеттерінің дамуы туралы жүйелі ақпарат алу тәсілі болып табылатын, ақпараттық;

- әрбір баланың дамуында жағымды нәтижелерге қол жеткізуге бағытталған, уақтылы шынайы шешімдер қабылдау үшін мониторингтік ақпаратты пайдалануға мүмкіндік беретін, прагматикалық.

Педагогикалық процесті іске асыру мектепке дейінгі ұйымда қажетті заттық-кеңістіктік дамытушы орта болған жағдайда мүмкін болады.

Баланың бағдарламалық материалды игеру нәтижелері 10 балдық жүйе бойынша бағаланады:

I – деңгей- 1ден 3 балға дейін;

II деңгей – 4 балдан 6 балға дейін;

III деңгей – 7 балдан 10 балға дейін.

Педагог ұйымдастырылған оқу қызметі барысында, құрдастарымен және ересектермен қарым-қатынасы кезінде, еркін ойын әрекеті, күн тәртібінің сәттерінде әрбір баланың дамуының келешегі мен динамикасын белгілейді.

Диагностика жүргізу үшін «Бақылау парағы», «Баланың жеке даму картасы» ұсынылады.

Бақылау парағын толтыру тәртібі (*1қосымша*).

«Бақылау парағы» балалардың белгілі жас тобында игерген бағдарламалық материал мәліметтерін қамтиды.

Мақсаты: Үлгілік оқу бағдарламасы мазмұнын игеруде бала дамуының жеке жетістіктерін қадағалау.

Бақылау парағының қызметі: Үлгілік бағдарламаның игерілу деңгейін анықтау, есепке алу, бақылау, талдау.

Бақылау парағы педагогпен баланың білім беру салалары аясында бағдарламалық материалды игеру қорытындысын (орта балды) шығару үшін

оқу жылының басында, ортасында және соңында (бастапқы, аралық және қорытынды бақылау) толтырылады.

Педагог алынған мәлімет негізінде «Бақылау парағында» Үлгілік бағдарлама мазмұнын игеруде білім, білік және дағдыларды теңестіру үшін қосымша жұмыс жүргізуді қажет ететін балаларды анықтайды, ал Баланың жеке даму картасында баламен одан әрі түзету жұмысын жоспарлайды және міндеттерді анықтайды.

Мониторинг нәтижелері баланың даму деңгейін анықтайды, оның жетістіктерін немесе болуы мүмкін мәселелерді көрсетеді.

Педагог баланың білім беру салалары бойынша ұйымдастырылған оқу қызметінің бағдарламалық материалын игеру нәтижелерін 10-балдық жүйемен толтырады.

«Бақылау парағы» электрондық нұсқада мектепке дейінгі ұйым әдіскеріне беріледі.

Баланың жеке даму картасын толтыру тәртібі (2қосымша).

Мақсаты: мектеп жасына дейінгі балалардың жеке дамуын диагностикалау, оның білім беру траекториясын әрі қарай жоспарлау және педагогикалық әрекетті тиімді бағалау.

Қызметтері: диагностикалау, нәтижелерді анықтау, баланың Үлгілік бағдарлама мазмұнын игеру деңгейін анықтау, түзету жұмысы, даму процесін қадағалау, сондай-ақ баланы бір жылға педагогикалық қолдауды талап ететін міндеттер айқындалады.

Баланың жеке даму картасын топта жұмыс істейтін педагогтер толтырады және ол баланың мектепке дейінгі ұйымда болатын барлық уақытына жүргізіледі.

Педагог Баланың жеке даму картасының «Ескертпе» бөлімінде диагностиканың әр кезеңінен кейін баламен жеке түзету жұмысын жүргізу үшін педагогикалық процестің міндеттері мен мазмұнын айқындайды.

Педагог баланың жетістіктерін жалпы балл саны түрінде есептейді және Үлгілік оқу бағдарламасын игерудің орташа балын айқындайды және толтырудың келесі кезеңіне ауысады.

Мектепке дейінгі ұйым әдіскері топтардың Бақылау парақтарын Жиынтық есепке біріктіреді және мектепке дейінгі ұйым шеңберінде балл сандарын есептейді. (3Қосымша).

Жүргізілген талдау білім беру салалары бойынша әрбір жас тобының жетістіктерін салыстыруға және педагогтің кәсіби құзіреттілік деңгейін (инновациялық технологияларды меңгеруі, білім беру процесін және т.б. кіріктіре білуі) анықтауға мүмкіндік береді.

Балалардың даму мониторингі материалдары электронды түрде әдістемелік кабинетте сақталады.

БАЛАНЫҢ ДАМУ ДЕҢГЕЙЛЕРІН ӨЛШЕУДІҢ НЕГІЗГІ ӘДІСТЕРІ

Баланың даму деңгейін өлшеуде әдістерді таңдау диагностикалаудың мақсатына байланысты болады.

Алынған мәліметтердің айқындығы мен дәлдігін қамтамасыз ететін әдістер: төмен нысандандырылған (бақылау, сұхбат, әрекеттің өнімдерін талдау және т.б.) және жоғары нысандандырылған (тесттер, сынамаалар, құрылғы әдістер және т.б.).

Мониторинг жүргізудің жетекші әдісі, табиғи жағдаяттарда баламен өткізілетін, бақылау әдісі болып табылады.

Қосымша ақпарат алу үшін, бала әрекетінің өнімдерін талдауға, алынған мониторинг мәліметтерінің шынайылығына жетуге мүмкіндік беретін ата-аналардан сауалнама алуға болады.

Диагностика негізінде педагог психологтармен және педагог мамандармен ынтымақтаса отырып баламен жұмыстың міндеттерін анықтайды.

Диагностиканы өткізу кезінде келесідей шарттарға сүйену қажет:

- Үлгілік бағдарлама мазмұнын меңгеруде балаға көмек көрсетуге көзделуі;
- бағалаудың қорытындысын күтілетін нәтижелермен салыстыру;
- бала үшін әдеттегідей жағдайда өткізу;

Мектепке дейінгі ұйымдардың педагогикалық процесінде білім беру мониторингі технологияларын қолдану келесідей міндеттерді шешуге мүмкіндік береді:

- балалардың дағдысы мен білігінің дамуын қадағалау бойынша диагностика өткізу;
- балалардың даму динамикасын шынайы бағалау үшін бірінғай құралды қолдану;
- педагогикалық процеске ену, мониторинг өткізудің жүйелілігі.

МЕКТЕП ЖАСЫНА ДЕЙІНГІ БАЛАЛАРДЫҢ ДАМУЫНА МОНИТОРИНГ ЖҮРГІЗУДІ АВТОМАТТАНДЫРУ

Міндеттер:

-мәліметтер базасын құру (МДҰ педагогтары, жас ерекшеліктері бойынша топтарындағы балалар туралы);

-Стандартқа сәйкес балалардың даму деңгейін анықтайтын, Индикаторлар жүйесін тікелей қолдана отырып балалардың дамуын қадағалау;

-мектеп жасына дейінгі баланың дамуын болжауға мүмкіндік беретін оның дамуы туралы ақпаратты өңдеу, сақтау және тарату;

-Үлгілік бағдарлама мазмұнын игеру нәтижесін есептеу мониторингі мен мәліметтерді толтыру уақытын қысқарту және мектепке дейінгі ұйым педагогикалық қызметкерлерінің жұмысын оңтайландыру.

Аталған жүйенің қолданушылары:

-ҚР БҒМ мектепке дейінгі және орта білім департаменті мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту басқармасы;

-«Мектепке дейінгі балалық шақ» республикалық орталығы;

-облыстық білім басқармалары;

- аудандық (қалалық) білім бөлімдері;

-мектепке дейінгі ұйымдар (меңгерушілер, әдіскерлер, тәрбиешілер мен мамандар)

Мектеп жасына дейінгі баланың даму мониторингін өткізуді автоматтандыру:

-мектепке дейінгі ұйымның ішкі қызметі туралы ақпаратты дұрыс және шұғыл өңдеуге;

-мониторинг нәтижесіне адам факторының ықпалын едәуір төмендетуге;

-заманауи технологияларды қолданумен ақпараттық өзара іс-қимылдың тиімді механизмдерін құруға;

-білім беру қызметін басқарудың барлық деңгейлерінде жоспарлау процесін, есеп және бақылау тиімділігін көтеруге;

-қағазбен құжат алмасуды төмендетуге;

-мектепке дейінгі ұйым педагогтерінің, жетекшілерінің және барлық деңгейдегі білім беру ұйымдарының уақыттарын үнемдеуге мүмкіндік береді.

МОНИТОРИНГТІ АВТОМАТТАНДЫРУДЫ ЖОБАЛАУ АЛГОРИТМДЕРІ

Мониторингті автоматтандыру жүйесін жүзеге асыру келесідей іс-қимыл сабақтастығын жобалайды:

- мониторинг нысандарын негіздеу және анықтау;
- мониторинг үшін қолданылатын, мәліметтер жинақтау;
- ақпаратты шұғыл қолдану мен сақтауды қамтамасыз ететін, мәліметтер базасын құрылымдау;
- мониторинг барысында алынған мәліметтерді өңдеу;
- мониторинг барысында алынған мәліметтерді талдау және түсіндіру;
- алынған мәліметтерді талдау қорытындысы бойынша құжаттар дайындау;
- мониторингті қолданушылар арасында мониторинг нәтижесін тарату.

ҚОРЫТЫНДЫ

Үлгілік бағдарлама мазмұнын меңгеру бойынша баланың дағдысы мен білігін дамыту мониторингін жүргізу кезінде замануи технологияларды қолдану:

- баланың жетістігін шынайы қадағалауға;
- мектеп жасына дейінгі баланы тәрбиелеу мен дамытуда жеке тәсілді қамтамасыз етуге;
- педагогтардың түзету шараларын шұғыл жоспарлау негізінде мектепке дейінгі ұйымдардың білім беру процесін жетілдіруге;
- балалар топтарымен педагогтар жұмысын тиімді етуге;
- баланың әрбір білім беру салалары және Үлгілік бағдарламалардың мазмұнын тұтас меңгеру деңгейін анықтауға мүмкіндік береді.

Ересек топта (5 жастан 6 жасқа дейін) аралық диагностиканың нәтижелерін бақылау парағы

Оқу жылы: _____

Топ: _____

Өткізу мерзімі: _____

«Денсаулық» білім беру саласы															
№	Баланың аты - жөні	Дене шынықтыру							Қауіпсіз мінез-құлық негіздері				Барлық ұлай саны	Орташа ұлай саны	Үлгілік оқу бағдарламасын меңгерген деңгейі
		ертеңгілік гимнастиканың жаттығулар кешенін орындай алады	негізгі қимылдардың алуан түрлерін орындауда сандық және сапалық көрсеткіштерге ие	қозғалыс ойындарында ойын ережелерін сақтайды	бір қатарға қайта тұра алады, сап түзеп жүруден бір және екі қатармен қайта тұра алады, бір орында бұрылады	спорттық ойын элементтерін және жаттығуларын меңгерген	гигиеналық шараларды дербес орындайды	шынықтыру шараларының маңыздылығы мен қажеттілігін түсінеді	адамның дене құрылысы, маңызды мүшелері жайлы біледі	негізгі пайдалы азық-түліктерді атайды	аурулардың алдын алудың негізгі шаралары туралы түсінікке ие	үйде, көшеде, қоғамдық орындарда қауіпсіздіктің кейбір ережелерін біледі			
		5-6Д1.1.1	5-6Д1.1.2	5-6Д1.1.3	5-6Д1.1.4	5-6Д1.1.5	5-6Д1.1.6	5-6Д1.1.7	5-6Д1.2.1	5-6Д1.2.2	5-6Д1.2.3	5-6Д1.2.4			
1															
2															
3															
4															
5															
6															
		І деңгей _____				II деңгей _____				III деңгей _____					

Ересек топта (5 жастан 6 жасқа дейін) аралық диагностиканың нәтижелерін бақылау парағы

Оқу жылы: _____

Топ:

Өткізу мерзімі:

«Коммуникация» білім беру саласы																						
№	Баланың аты - жөні	Сөйлеуді дамыту							Көркем әдебиет						Сауат ашу негіздері				Барлық ұпай саны	Орташа ұпай саны	Үлгілік оқу бағдарламасын менгерген деңгейі	
		ана тіліндегі барлық дыбыстарды айта алады	дыбыстарды анық айтуды, интонацияны игерген	сөздерге дыбыстық талдау жасайды	алуан түрлі заттарды жалпылайды және сипаттайды	қоршаған орта туралы түсінігі бар	негізгі ойды дұрыс жеткізе алады	әңгімелерді бірізді айтып береді	әңгіменің жалғасы мен соңын құрастырады	баяндау сипатын сезініп, шығармалардың мазмұнын эмоциялы қабылдай алады	әдеби жанрларды ажыратады	өлеңді мәнерлеп жатқа оқиды	мазмұнның жүйесін сактай отырып, шағын шығармаларды айтып бере алады	әңгіменің соңын ойдан шығарады	кітаптарға қызығушылық танытады	катаң және ұяң дауыссыздарды ажыратады	үш дыбыстан тұратын сөздерге дыбыстық талдау жасайды	түрлі сызықтар, штрихтар жүргізеді				екпінді буынды естиді және анықтай алады
		5-6K2.1.1	5-6K2.1.2	5-6K2.1.3	5-6K2.1.4	5-6K2.1.5	5-6K2.1.6	5-6K2.1.7	5-6K2.1.8	5-6K2.2.1	5-6K2.2.2	5-6K2.2.3	5-6K2.2.4	5-6K2.2.5	5-6K2.2.6	5-6K2.3.1	5-6K2.3.2	5-6K2.3.3	5-6K2.3.4			
1																						
2																						
3																						
4																						
5																						
6																						
7																						
		I деңгей _____			II деңгей _____					III деңгей _____												

«Коммуникация» білім беру саласы																											
№	Баланың аты - жөні	Орыс тілі (қазақ тілінде оқытатын топтарда)								Шет тілі				Драма				Барлық ұпай саны	Орташа ұпай саны	Үлгілік оқу бағдарламасын меңгерген деңгейі							
		правильно произносит свистящие, шипящие(ж,щ,с,з) и сонорные (р, л) звуки русского языка	понимает и применяет знакомые русские слова и выражения в повседневной жизни	умеет правильно ставить ударение в словах при произношении	называет предметы близкого окружения, признаки времен года и отдельные явления природы	знает прямой и обратный счет до 10	задаёт вопросы и отвечает на русском языке	өзінің мекен-жайы, тұратын қаласы (ауылы) туралы айтады	умеет рассказывать о себе, о родителях, называть домашний адрес	рассказывает стихи, поговорки и пословицы на русском языке	составляет короткие рассказы по картинке, по наблюдениям на экскурсии	слушает педагога и одновременно реагирует на его быденные команды	слушает и выполняет команды, относящиеся к художественным и манеральным действиям	принимает участие в коротких сценках, разыгрываемых в группе (классе);	умеет показать и назвать учебные принадлежности	считает от 1 до 10; принимает активное участие в играх, заданиях; повторяет простые выражения, часто используемые на занятиях	таныс сюжеттер бойынша қойылымдарды сахналай алады	кейіпкердің ерекшеліктерін беру үшін мәнерлілік құралдарын қолданады	ересектермен және құрдастарымен өзара әрекетте мәдениетті мінез-құлық дағдыларын меңгерген	өз ойын айта алады, басқалардың пікірін тыңдайды	әдеби кейіпкерлерді адамгершілік ережелері мен түсініктері тұрғысынан бағалайды	Барлық ұпай саны	Орташа ұпай саны	Үлгілік оқу бағдарламасын меңгерген деңгейі			
		5-6К2.1.1	5-6К2.1.2	5-6К2.1.3	5-6К2.1.4	5-6К2.1.5	5-6К2.1.6	5-6К2.1.7	5-6К2.1.8	5-6К2.1.9	5-6К2.1.10	5-6К2.2.1	5-6К2.2.2	5-6К2.2.3	5-6К2.2.4	5-6К2.2.5	5-6К2.3.1	5-6К2.3.2	5-6К2.3.3	5-6К2.3.4	5-6К2.3.5						
1																											
2																											
3																											
4																											
5																											
6																											
			I деңгей _____				II деңгей _____				III деңгей _____																

Ересек топта (5 жастан 6 жасқа дейін) аралық диагностиканың нәтижелерін бақылау парағы

Оқу жылы: _____

Топ: _____

Өткізу мерзімі: _____

«Таным» білім беру саласы																															
№	Баланың аты - жөні	Қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру					Құрастыру					Жаратылытану					Барлық ұпай саны	Орташа ұпай саны	Үлгілік оқу бағдарламасын менгерген деңгейі												
		«бір» сөзінің мағынасын біледі	10 көлеміндегі сандарды тура және кері санауды біледі	5 және одан артық заттардың өлшемдік қатынастарын анықтай біледі	геометриялық пішіндерді таниды және атайды	қағаз бетінде бағдарлай біледі, апта күндерін, жыл мезгілдерін ретімен атайды	құрылыс материалдарының негізгі бөлшектерін атайды және ажыратады	шамасы бойынша әртүрлі құрастырулар жасай біледі	ұсақ заттар дайындауда шаршы қағазды бүктей біледі	құрастырудың бірнеше және қарапайым жинақтау тәсілдерін біледі, түрлі нәтиже алу үшін бір тәсілді ғана қолданады	түрлі материалдардан заттарды құрастырады, олардың атауларын біледі	өлі табиғаттың кейбір құбылыстарын біледі	таныс материалдармен дербес эксперимент жасай алады	суреттерден орман жидектері мен саньрауқұлақтарын таниды және атайды	нанға, аламдардың еңбегіне ұқыпты қатынас танытады	Қазақстан аумағында мекендейтін жыл құстары мен қыстайтын құстарды, жануарлар мен олардың төлдерін атайды және ажыратады				тірі нысандардың өсіп, өнуі үшін су, жарық, ауа, қорек және айналасындағылардың қамқорлығы қажет екенін анықтайды											
		5-6ТЗ.1.1	5-6ТЗ.1.2	5-6ТЗ.1.3	5-6ТЗ.1.4	5-6ТЗ.1.5	5-6ТЗ.2.1	5-6ТЗ.2.2	5-6ТЗ.2.3	5-6ТЗ.2.4	5-6ТЗ.2.5	5-6ТЗ.3.1	5-6ТЗ.3.2	5-6ТЗ.3.3	5-6ТЗ.3.4	5-6ТЗ.3.4	5-6ТЗ.3.5														
1																															
2																															
3																															
4																															
		I деңгей _____					II деңгей _____					III деңгей _____																			
																	Барлық ұпай саны					Орташа ұпай саны					Үлгілік оқу бағдарламасын менгерген деңгейі				

Ересек топта (5 жастан 6 жасқа дейін) аралық диагностиканың нәтижелерін бақылау парағы

Оқу жылы: _____

Топ: _____

Өткізу мерзімі: _____

«Шығармашылық» білім беру саласы

№	Баланың аты - жөні	Сурет салу			Мүсіндеу			Аппликация						Музыка							
		түлдер, көкөністер, жемістерді шынайы бейнесінен және елестетуі бойынша суреттерін салады	суретті салуда мәнерлеу құралдарын, қазақтың ою-өрнек элементтерін қолданады	сюжетті суреттерді салады	қарапайым үйлесімділікті сақтай отырып, адам мен жануарлардың пішінін мүсіндей біледі	халық ойыншықтары мен керамикалық бұйымдардың желісі бойынша бейнелеуді біледі	зағтармен және элементтермен толықтыра отырып, кейпкерлер мен композицияларға тән бөлшектерді қолданады	жұмыс тәсілдерін тандайды және негіздейді	қағаздан симметриялық пішіндерді қия алады	бірнеше бөліктерден өрнек құрастырады	дайын үлгілермен, шаблондармен, трафареттермен жұмыс жасайды	геометриялық элементтерден өрнек құрастырады, зағтарды қазақ өрнектерімен безендіреді	еңбек қауіпсіздігі және жеке бас гигиенасы ережесін сақтайды	қарапайым жанрларды ажыратады (күй, өлең, би, марш);	қарапайым музыкалық терминдерді, ән айту дағдыларын игерген	пластикалық, ырғақты, мөнерлі қимылдарды орындайды	дыбысталуын тембрі бойынша ажыратады және оларды атайды	балаларға арналған музыкалық аспаптарда жеке және бүкіл топпен ойнай біледі	Барлық ұлай саны	Орташа ұлай саны	Үлгілік оқу бағдарламасын меңгерген деңгейі
		5-6Ш4.1.1	5-6Ш4.1.2	5-6Ш4.1.3	5-6Ш4.2.1	5-6Ш4.2.2	5-6Ш4.2.3	5-6Ш4.3.1	5-6Ш4.3.2	5-6Ш4.3.3	5-6Ш4.3.4	5-6Ш4.3.5	5-6Ш4.3.6	5-6Ш4.4.1	5-6Ш4.4.2	5-6Ш4.4.3	5-6Ш4.4.4	5-6Ш4.4.5			
1																					
2																					
3																					
4																					
5																					
6																					
		I деңгей _____			II деңгей _____			III деңгей _____													

Ересек топта (5 жастан 6 жасқа дейін) аралық диагностиканың нәтижелерін бақылау парағы

Оқу жылы: _____

Топ: _____

Өткізу мерзімі: _____

«Әлеумет» білім беру саласы

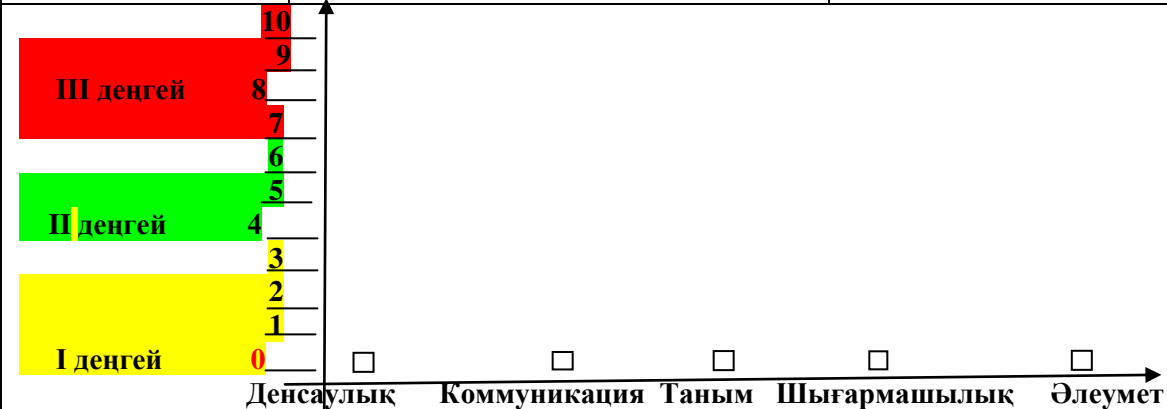
№	Баланың аты - жөні	Өзін- өзі тану				Қоршаған ортамен танысу						Экология негіздері									
		жақсы мен жаман әрекеттерді ажырата алады	табиғатқа қамқорлық танытудың қажеттілігін түсінеді және біледі	сурет салу, мүсіндеу, құрастыру арқылы өз көңіл күйін жеткізе алады	үйде, балабақшада, қоғамдық орындарда қарым-қатынастың жалпы қабылданған нормалары мен ережелерін сақтауға талпынады	өз отбасының мүшелеріне қамқорлық танытады, үй тапсырмаларын орындайды	қарапайым себеп-салдарлық байланысты орната алады	балабақшаның атауын, нөмірін атайды; үйден балабақшаға дейінгі жолды біледі	көлік құралдарын біледі және атайды	кейбір кәсіптік және ауылшаруашылық мамандықтары туралы біледі	Қазақстан Республикасы мемлекеттік әнұранын орындау кезіндегі өзін ұстау ережесін біледі	өлі табиғат нысандарына қызығушылық, ұқыпты қатынас танытады	адамның табиғатпен өзара әрекетінің себеп-салдарлық байланысын анықтайды	табиғатқа зиян келтіруі мүмкін жағдайлар мен әрекеттерді атайды	адамның табиғатты қалай сақтауға болатыны туралы қорытынды жасайды	табиғатта қауіпсіз мінез-құлықтың бастапқы тәжірибесіне ие	өсімдіктер мен жануарларға күтім жасаудың қарапайым тәсілдерін біледі	тіршілік иелеріне жанашырлық, қамқорлық танытады	Барлық ұпай саны	Орташа ұпай саны	Үлгілік оқу бағдарламасын меңгерген деңгейі
		5-6Ә5.1.1	5-6Ә5.1.2	5-6Ә5.1.3	5-6Ә5.1.4	5-6Ә5.2.1	5-6Ә5.2.2	5-6Ә5.2.3	5-6Ә5.2.4	5-6Ә5.2.5	5-6Ә5.2.6	5-6Ә5.3.1	5-6Ә5.3.2	5-6Ә5.3.3	5-6Ә5.3.4	5-6Ә5.3.5	5-6Ә5.3.6	5-6Ә5.3.7			
1																					
2																					
3																					
4																					
5																					
		I деңгей _____				II деңгей _____						III деңгей _____									

_____ оқу жылындағы **Баланың жеке даму картасы**

Баланың аты-жөні _____ Баланың жасы _____ Тобы: _____ Күні _____

Педагог диагностиканың әрбір кезеңінен кейін баланың жеке даму картасында педагогикалық үдерістің міндеттерін анықтайды.

Білім беру салалары	Түзету іс-шаралары (бастапқы бақылаудан кейін)	Түзету іс-шаралары (аралық бақылаудан кейін)	Түзету іс-шаралары (қорытынды бақылаудан кейін)	ҚОРЫТЫНДЫ
Денсаулық				
Коммуникация	Үнді дыбысты (P) дұрыс дыбыстауды қалыптастыруда логопедпен бірлесіп жұмыс істеу Совместная работа с логопедом по формированию правильного звукопроизношения сонорного звука	Үнді дыбысты (P) дұрыс дыбыстауды қалыптастыру бойынша жұмысын жалғастыру		
Таным	10-ға дейін кері қарай санауды бекіту. Геометриялық денелерді (куб, цилиндр) дұрыс атап, ажырата білуге үйрету			
Шығармашылық	Түрлі үйлесімдікте құрылған қазақ өрнегінің элементтерін (1-2) салу	Үзік сызықтарды салу білігін бекіту		
Әлеумет	Өзін-өзі бағалауын арттыру жұмысын жүргізу	Өзін-өзі бағалауын арттыру жұмысын жүргізу	Жүргізуші рөліне тарту	

Ескерту:

Бастапқы мониторинг – көгілдір түс; Аралық мониторинг – ақшыл көк түспен;

Қорытынды мониторинг – сарғыш түспен

Дағдыларды меңгеру деңгейлері:

1-деңгей – бала белгілі бір қимыл мен біліктерді жаңғырта алады (1-3 ұпай);

2-деңгей – бала не істеп жатқанын түсінеді, белгілі білім қорына ие (4-6 ұпай);

3-деңгей – бала өзінің білетінін және жасай алатынын қолданады, білімін өз бетінше және шығармашылықпен қолдана алады (7-10 ұпай).

Ересек топта (5 жастан 6 жасқа дейін) аралық диагностиканың нәтижелерін бақылау парағы

Оқу жылы: _____

Топ: _____

Өткізу мерзімі: _____

«Денсаулық» білім беру саласы															
№ Баланың аты - жөні		Дене шынықтыру							Қауіпсіз мінез-құлық негіздері				Барлық ұпай саны	Орташа ұпай саны	Үлгілік оқу бағдарламасын меңгерген деңгейі
		негізгі қимылдарды орындау техникасын меңгерген	балалар тобымен қозғалыс ойындарын ұйымдастыру дағдыларын игерген	спорттық ойындардың элементтерін орындайды, спорттық жаттығуларды орындау техникасын	шынықтыру шараларының маңыздылығы мен қажеттілігін түсінеді	таңертеңгі гимнастиканы орындауға қызығушылық танытады	дене бітімін дұрыс қалыптастыру мен аяқ табанын нығайтуға арналған жаттығуларды орындайды	негізгі қимылдарды орындауда шығармашылық танытады	маңызды мүшелердің қызметін біледі, азық-түліктердің атауларын және оларды қолдану тәсілдерін біледі	жұқпалы аурулар мен олардың белгілері туралы ұғымдарға ие	үйде, көшеде, қоғамдық орындарда қауіпсіздік мінез-құлық ережелерін біледі және атайды	өзінде және өзгелерде алғашқы ауру белгілерін байқаған жағдайда ересектерден көмек сұрай алады			
		5-6Д1.1.1	5-6Д1.1.2	5-6Д1.1.3	5-6Д1.1.4	5-6Д1.1.5	5-6Д1.1.6	5-6Д1.1.7	5-6Д1.2.1	5-6Д1.2.2	5-6Д1.2.3	5-6Д1.2.4			
1															
2															
3															
4															
5															
		I деңгей _____		II деңгей _____				III деңгей _____							

«Коммуникация» білім беру саласы																											
№	Баланың аты - жөні	Орыс тілі (қазақ тілінде оқытатын топтарда)										Шет тілі						Драма							Барлық ұпай саны	Орташа ұпай саны	Үлгілік оқу бағдарламасын меңгерген деңгейі
		5-6K2.4.1	5-6K2.4.2	5-6K2.4.3	5-6K2.4.4	5-6K2.4.5	5-6K2.4.6	5-6K2.4.7	5-6K2.4.8	5-6K2.4.9	5-6K2.4.10	5-6K2.5.1	5-6K2.5.2	5-6K2.5.3	5-6K2.5.4	5-6K2.5.5	5-6K2.6.1	5-6K2.6.2	5-6K2.6.3	5-6K2.6.4	5-6K2.6.5	5-6K2.6.6	5-6K2.6.7				
		произносит четко звуки и слова на русском языке	рассказывает о себе, родителях, называет домашний адрес	отвечает на вопросы, составляет предложения из 4-5 слов	употребляет в речи имена существительные единственного и множественного числа	умеет правильно ставить ударение в словах при произношении	знает прямой и обратный счет до 10	называет группы предметов ближайшего окружения; признаки времен года и отдельные явления природы;	отличает признаки предметов по величине, цвету и называет их на русском языке	умеет вести элементарный диалог	рассказывает сказки, наизусть читает стихи, потворки и пословицы	понимает услышанные команды: прыгай, хлопай в ладоши	умеет распознавать и называть на иностранном языке предметы из ближайшего окружения	классифицирует слова по тематическим группам	понимает простые команды педагога и реагирует на них вербально или не вербально;	читает на память стихотворения и рифмовки, поет песенки из детского репертуара; понимает смысл услышанных историй, когда рассказ сопровождается картинками, жестами, предметами	таныс сюжеттер бойынша ертегілерді сахналай алады	мәнерлік құралдарын меңгерген	жеке шығармашылық қабілеттерін танытады	режиссерлік әрекетке қызығушылық танытады	ересектермен және құрдастарымен өзара әрекетте мәдениетті мінез-құлық дағдыларын меңгерген	өз ойын айта алады, басқалардың пікірін тыңдай біледі	әдеби кейіпкерлерді адамгершілік ерекелері мен түсініктері тұрғысынан бағалай алады				
																									</		

Ересек топта (5 жастан 6 жасқа дейін) аралық диагностиканың нәтижелерін бақылау парағы

Оқу жылы: _____

Топ: _____

Өткізу мерзімі: _____

«Таным» білім беру саласы																						
№ Баланың аты - жөні		Қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру						Құрастыру				Жаратылытану					Барлық ұпай саны	Орташа ұпай саны	Үлгілік оқу бағдарламасын меңгерген деңгейі			
		Жиынтықтың құрамдас бөліктерін ажырата алады	10 көлеміндегі сандарды біледі, оларды тура және кері санайды	қарапайым мысалдар мен есептерді шешеді, заттардың саны және шамасы бойынша арақатынастарын көрсететін математикалық терминдерді қолданады	геометриялық пішіндерді және денелерді біледі және ажыратады	кеңістікте және қағаз бетінде бағдарлайды	апта күндерін, жылды, айларды атайды	заттарды салмағы бойынша анықтайды, заттың салмағы оның өлшеміне байланысты емес екендігін біледі	қалдық және табиғи материалдардан заттар құрастыра біледі	шарты бойынша, ойдан құрастырады	ұжыммен жұмыс жасай біледі	жазықтық қағаз пішіндерді көлемді пішіндерге өзгерте біледі	жұмыс орнындағы тәртіпті сақтайды	таныс материалдармен дербес эксперимент жасай алады, себеп-салдар байланыстарын орната біледі	жыл құстары мен қыстайтын құстарды ажырата біледі және атын атай алады, құстардың пайдасы туралы біледі	Қазақстан аумағында мекендейтін жануарлар мен олардың төлдеріне тән белгілерді атайды және ажыратады				«Қызыл кітапқа» енгізілген және жойылып кету қаупі төнген жануарларды атайды	адамның табиғатпен өзара әрекетінің тәуелділігі арасында себеп-салдарлық байланысты анықтайды	
		5-6Т3.1.1	5-6Т3.1.2	5-6Т3.1.3	5-6Т3.1.4	5-6Т3.1.5	5-6Т3.1.6	5-6Т3.1.7	5-6Т3.2.1	5-6Т3.2.2	5-6Т3.2.3	5-6Т3.2.4	5-6Т3.2.5	5-6Т3.3.1	5-6Т3.3.2	5-6Т3.3.3	5-6Т3.3.4	5-6Т3.3.5				
1																						
2																						
3																						
4																						
5																						
		I деңгей _____			II деңгей _____			III деңгей _____														

Ересек топта (5 жастан 6 жасқа дейін) аралық диагностиканың нәтижелерін бақылау парағы

Оқу жылы: _____

Топ: _____

Өткізу мерзімі: _____

«Шығармашылық» білім беру саласы

«Шығармашылық» білім беру саласы																									
№	Баланың аты - жөні	Сурет салу						Мүсіндеу			Аппликация					Музыка									
		сурет салуда түрлі техниканы дербес қолданады	күрделі емес ойыншықтардың, жануарлар мен адамдардың суретін салады, сурет салуда адамның қарапайым қимылдарын бере біледі	үшбұрыштар мен алтыбұрыштардың ортасын, бұрыштарын, жиектерін көрсете отырып, сәнді ойнайды	қазақ оюларының элементтерін салады және олармен киімдерді, тұрмыстық заттарды безендіреді	мазмұнды суреттерді салады	ұжымдық жұмыстарды орындайды, өз ойы бойынша сурет салады	мүсіндеудің түрлі техникаларын қолданады	ортақ композиция жасау үшін ұжымдық мүсіндеу дағдыларын меңгерген	түрлі тәсілдерді қолдана отырып, заттардың пішіні мен бөлшектерін бере біледі	сәндік элементтермен заттарды безендіреді	салынған немесе қиялдағы контур бойынша бейнелеуді игерген	ойлауы бойынша күрделі жапсыруларды құрастыра алады	екіге бүктелген симметриялы пішіндегі қағазды қияды	еске түсіру бойынша, затқа қарап, пішініне, пропорциясына, көлеміне, назар аударатын, заттарды бейнелейді	ойлауы бойынша жұмыс жасай алады	музыкалық жанрларға тән белгілерді атайды	музыкалық мамандықтарды, атақты композиторлардың есімдерін біледі	жақсы таныс әнді дербес музыкалық сүйемелдеумен және сүйемелдесіз ойнайды	музыканың сипатына сәйкес қозғалады	балаларға арналған аспаптарда ойнаудың қарапайым дағдыларын игерген	Барлық ұпай саны	Орташа ұпай саны	Үлгілік оқу бағдарламасын меңгерген деңгейі	
		5-6ПШ4.1.1	5-6ПШ4.1.2	5-6ПШ4.1.3	5-6ПШ4.1.4	5-6ПШ4.1.5	5-6ПШ4.1.6	5-6ПШ4.2.1	5-6ПШ4.2.2	5-6ПШ4.2.3	5-6ПШ4.2.4	5-6ПШ4.3.1	5-6ПШ4.3.2	5-6ПШ4.3.3	5-6ПШ4.3.4	5-6ПШ4.3.5	5-6ПШ4.4.1	5-6ПШ4.4.2	5-6ПШ4.4.3	5-6ПШ4.4.4	5-6ПШ4.4.5				
1																									
2																									
3																									
4																									
5																									
		I деңгей _____					II деңгей _____					III деңгей _____													

Ересек топта (5 жастан 6 жасқа дейін) аралық диагностиканың нәтижелерін бақылау парағы

Оқу жылы: _____

Топ: _____

Өткізу мерзімі: _____

«Әлеумет» білім беру саласы			
№	Баланың аты - жөні	Өзін- өзі тану	Қоршаған ортамен танысу
		ересектер мен жақындарына мейірімділік, сыйластық білдіреді	Әкология негіздері
1		5-6Ә5.1.1	ересектер мен жақындарына мейірімділік, сыйластық білдіреді
2		5-6Ә5.1.2	салауатты өмір салтының бастапқы дағдыларын игерген; қыз бала ұла балаға құрметпен қарайды, ұл бала қыз балаға құрмет көрсетеді
3		5-6Ә5.1.3	өзінің көңіл-күйін сурет, мүсіндеу, құрастыру арқылы бере біледі
		5-6Ә5.1.4	сөздердегі, мінез-құлықтағы жақсы мен жаманды ажыратады, үйде, балабақшада, қоғамдық орындарда қарым-қатынастың жалпы қабылданған нормалары мен ережелерін сақтауға талпынады
		5-6Ә5.1.5	халықтық мерекелерге қатысады
		5-6Ә5.1.6	еліміздің жеткен жетістіктеріне мақтаныш сезімдерін танытады
		5-6Ә5.2.1	туыстық байланыстар туралы түсінікке ие
		5-6Ә5.2.2	отбасы мүшелеріне өзінің жақсы көру сезімдерін білдіре алады
		5-6Ә5.2.3	алуан түрлі материалдардың белгілері мен қасиеттері және қолданылуы арасындағы байланысты орнатады
		5-6Ә5.2.4	мектепке дейінгі ұйымның бөлмелерінде, жақын мөлтекауданда еркін бағдар жасайды
		5-6Ә5.2.5	арнайы көлік құралдарының атқаратын қызметін біледі
		5-6Ә5.2.6	тұрмыстық техниканы пайдалану ережелерін игерген
		5-6Ә5.2.7	өзінің ата-анасының еңбегі туралы әңгімелейді
		5-6Ә5.2.8	түрлі кәсіп адамдарына құрмет көрсетеді
		5-6Ә5.2.9	туған ел, мемлекеттік және халықтық мерекелер, ел рәміздері, Қазақстан Республикасының Президенті туралы білімдерді меңгерген
		5-6Ә5.2.10	Қазақстан әскері туралы түсінікке ие, Ұлы Отан соғысы ардагерлерінің ерлігіне құрмет көрсетеді
		5-6Ә5.2.11	жол қозғалысы ережелерін біледі
		5-6Ә5.3.1	табиғи нысандарға, олардың ерекшеліктеріне қызығушылық танытады
		5-6Ә5.3.2	табиғат бұрышындағы өсімдіктер мен жануарларға күтім жасаудың бастапқы дағдыларын игерген
		5-6Ә5.3.3	ересектердің табиғат бұрышындағы өсімдіктер мен жануарларға күтім жасауға деген ұсынысын орындайды
		5-6Ә5.3.4	адам өміріндегі және өсімдіктер тіршілігіндегі судың маңызы туралы біледі
		5-6Ә5.3.5	адамның табиғатпен өзара әрекетінің себеп-салдарлық байланысын анықтайды
		5-6Ә5.3.6	айналасындағы тірі және өлі табиғаттың нысандарына ұқыпты қатынас
		5-6Ә5.3.7	табиғатқа зиян келтіруі мүмкін жағдайлар мен әрекеттерді атайды
			Барлық ұпай саны
			Орташа ұпай саны
			Үлгілік оқу бағаламасын
		I деңгей _____	II деңгей _____
			III деңгей _____

Жиынтық есеп

2016-2017 оқу жылында _____ облысы _____ ауданы № _____ балабақша балаларының Үлгілік оқу бағдарламасы мазмұнын игеруі бойынша бастапқы, аралық, қорытынды (астын сызыңыз) даму мониторингінің нәтижелері

	Топ атауы (жас тобын көрсетіңіз)	Топтағы бала саны	Дағдылардың қалыптасу деңгейі (%)															Үлгілік оқу бағдарламасы н игерудің жалпы %
			Денсаулық сақтау дағдылары			Коммуникативті- тілдік дағдылар			Танымдық дағдылар			Шығармашылық дағдылар			Әлеуметтік дағдылар			
			I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	

Мектепке дейінгі ұйым басшысы:

**Ересек топтағы балалардың ата-аналары үшін
сауалнама**

1. Қиыншылық жағдаяттарда Сіздің балаңыз өзін әдеттегідей ұстай ала ма?
2. Ересектерден көмек сұрай ала ма немесе өзінің мәселелерін өзі шеше ала ма? Сізбен өзінің әсерін бөлісе ала ма?
3. Сіздің балаңыз бос уақытында қызметтің қандай түрлеріне артықшылық береді: ойын (нақты қандай түрлері), лево және т.б. конструкторлар, пазлдар, ТВ қарау, еңбек, көркем әдебиет оқу, қозғалу және т.б.
4. Сіздің балаңыз әңгімеге қатысып өз пікірін айта ала ма, шағын әдеби шығармаларды сабақтастықпен мүдірместен айтып шыға ала ма, түрлі оқиғаларды құрастыра ала ма?
5. Сүйікті балалар жазушысын, сүйікті ертегі мен әңгімелерді атай ала ма?
6. Спектакльді немесе оқыған кітабын көргеннен кейін кейіпкердің мінез-құлқын бағалай ала ма?
7. Сіздің балаңыз жаңа сөздерді ойлап таба ала ма? Өз сөзінде шығармашылық танытады ма? Бұл қалай байқалады?
8. Сіздің балаңыз күн тәртібін, тамақтану уақытында қарапайым ережелерді, өз шкафында реттілікті, табиғатта, қоғамдық орындарда, тұрмыста қауіпсіздік ережелерін сақтай ала ма?
9. Тез және ұқыпты киініп, шешіне, ылғал заттарды кептіріп, аяқ –киімді күте ала ма?
10. Құрдастарымен келісіп, заттарын ауыстырып, ойын кезінде іс-әрекетті бөле ала ма?
11. Баланың ойынын бақылай отырып оның мінез-құлқында жиі қандай сапаны көресіз?
12. Сіздің балаңыз қаншалықты эмоционалды сезімтал, ол Сіздің көңіл күйіңізді түсінеді ме, отбасындағы жақындарыңызды ойлайды ма?

МАЗМҰНЫ

1	Түсіндірме жазба	3
2	Мониторинг жүргізуге қойылатын негізгі талаптар	5
3	Мектеп жасына дейінгі балалардың біліктері мен дағдыларының дамуын қадағалау бойынша диагностиканы ұйымдастыру және жүргізу	7
4	Баланың даму деңгейін өлшеудің негізгі әдістері	9
5	Мектеп жасына дейінгі балалардың дамуына мониторинг жүргізуді автоматтандыру	9
6	Қорытынды	11
7	Қосымша №1	12
8	Қосымша №2	18
9	Қосымша №3	19
10	Қосымша №4	25
11	Қосымша №5	26
11	Мазмұны	27
12	Әдебиеттер	54

*Разработаны на базе Республиканского центра «Дошкольное детство»
Министерства образования и науки Республики Казахстан*

Методические рекомендации по проведению мониторинга развития, умений и навыков детей по усвоению содержания Типовой программы, Астана, 2017 -54 стр

Рецензенты:

Салиева А.Ж., к.п.н.,

Еламанова С.А., заместитель директора центра дошкольного воспитания и обучения

Ережепбаева А.С., заведующая

Методические рекомендации разработаны в целях оказания методической помощи педагогическим работникам дошкольных организаций в вопросах единого подхода к внедрению Системы индикаторов по отслеживанию развития, умений и навыков детей в дошкольных организациях.

Данные рекомендации адресованы педагогическим работникам дошкольных организаций, студентам ВУЗов и колледжей педагогических специальностей.

«Методические рекомендации по проведению мониторинга развития, умений и навыков детей по усвоению содержания Типовой программы» рассмотрены и рекомендованы Научно-методическим советом Республиканского центра «Дошкольное детство» МОН РК (протокол № 3 от 7 февраля 2017 г.)

ПОЯСНИТЕЛЬНАЯ ЗАПИСКА

Обновление содержания воспитания и обучения детей дошкольного возраста, ориентированное на качественную подготовку детей к школе, обусловлено образовательной политикой Республики Казахстан.

Одной из основных задач Государственной программы развития образования Республики Казахстан на 2016 – 2019 годы (далее - ГПРОН) в сфере дошкольного образования является совершенствование системы индикаторов по отслеживанию развития умений и навыков детей дошкольного возраста. Система индикаторов в дошкольных организациях будет разработана и внедрена, согласно ГПРОН, в 2017 году.

Понятие «индикатор» определено в Государственном общеобязательном стандарте дошкольного воспитания и обучения (далее-ГОСДВО), как показатель уровня развития ребенка. Показатели уровня развития ребенка предусмотрены в Типовой учебной программе дошкольного воспитания и обучения (далее – Типовая программа), как ожидаемые результаты освоения ребенком программного материала.

Уровень развития детей дошкольного возраста определяется в соответствии с навыками, формирующимися в ходе усвоения детьми содержания образовательных областей Типовой программы и измеряется в соответствии с индикаторами развития детей. Отслеживание уровня развития детей в соответствии с ГОСДВО, осуществляется на основе мониторинга достижений ребенка и предполагает наличие 3-х уровней:

1-уровень – ребенок воспроизводит те или иные действие и знания;

2-уровень – ребенок понимает, что делает, владеет определенным запасом знаний;

3-уровень – ребенок применяет то, что он знает и умеет, самостоятельно и творчески использует знания.

Основной проблемой при организации диагностики в детском саду является отсутствие единых подходов к данному вопросу. Используемые методики диагностики не отвечают требованиям обновленного содержания нормативных документов в сфере дошкольного образования.

Данные методические рекомендации разработаны с целью оказания методической помощи педагогам в проведении мониторинга усвоения детьми содержания Типовой программы.

Задачи:

-разработкка единого подхода к внедрению системы индикаторов по отслеживанию развития умений и навыков у детей в дошкольных организациях;

-проведение диагностики (стартовый, промежуточный и итоговый контроль) по усвоению содержания Типовой программы;

-автоматизация проведения мониторинга развития детей дошкольного возраста.

Методические рекомендации включают следующие разделы: «Основные требования к проведению мониторинга», «Организация и проведение диагностики по отслеживанию развития, умений и навыков детей дошкольного возраста», «Основные методы измерения уровня развития ребенка», «Автоматизация проведения мониторинга развития детей дошкольного возраста».

Ожидаемый результат: внедрение системы индикаторов по отслеживанию развития умений и навыков у детей в дошкольных организациях

ОСНОВНЫЕ ТРЕБОВАНИЯ К ПРОВЕДЕНИЮ МОНИТОРИНГА

Система индикаторов основана на комплексном подходе к отслеживанию достижений в развитии ребенка, выявлению путей и способов овладения умениями и навыками.

Мониторинг развития ребенка дошкольного возраста позволяет зафиксировать динамику его развития на разных этапах, оказать грамотную педагогическую поддержку индивидуальному развитию и скорректировать дальнейшую работу с ним.

Система индикаторов имеет следующую структуру:

-образовательная область-категория, определяющая содержание образования;

-организованная учебная деятельность - один из видов деятельности, организованный педагогом и направленный на усвоение знаний, приобретение умений и навыков, необходимых для применения знаний на практике;

- навыки - ожидаемый результат развития ребенка за определенный период времени в конкретной возрастной группе.

Динамика развития основных навыков в течение учебного года наблюдается в результате мониторинга, который проводится 3 раза в год. Данные мониторинга отражают процесс усвоения ребенком содержания Типовой программы в соответствии с его возрастом.

Индикаторами для проведения мониторинга усвоения содержания Типовой программы определены ожидаемые результаты по образовательным областям, которые представлены по полугодиям.

В соответствии с ГПРОН диагностика будет проводиться в начале, середине и в конце учебного года:

-стартовый – 1-10 сентября;

-промежуточный – 10-20 января;

-итоговый – 15-25 мая.

Стартовый контроль проводится на основе данных предшествующей возрастной группы (ожидаемые результаты II полугодия). На основе этой диагностики воспитателем в сотрудничестве с психологом и педагогами-специалистами определяется уровень личностного развития ребенка, а также определяются задачи, требующие педагогической поддержки ребенку в предстоящем году.

По итогам I полугодия проводится промежуточная диагностика (в январе). Целью проведения промежуточной педагогической диагностики является оценка правильности выбранной в отношении ребенка стратегии образования, выявление динамики развития. По результатам данного вида диагностики педагоги при необходимости могут внести коррективы в педагогический процесс.

Итоговая диагностика проводится в конце учебного года (в мае) на основе ожидаемых результатов II полугодия.

Результаты мониторинга определяют овладения ребенком навыков (здоровьесберегающих, коммуникативно-языковых, познавательных, творческих и социальных), определенных ГОСДВО и перспективы дальнейшего педагогического процесса с учетом новых задач развития.

Таким образом, сформированные навыки ребенка задают модель выпускника дошкольной организации:

- 1) физически развитый;
- 2) любознательный;
- 3) активный;
- 4) эмоционально отзывчивый;
- 5) овладевший средствами общения и способами взаимодействия со взрослыми и сверстниками;
- 6) имеющий первичные представления о себе, семье, обществе (ближайшем социуме), государстве (стране), мире и природе;
- 7) овладевший необходимыми умениями и навыками для обучения в школе.

При проведении мониторинга уровня развития детей педагог **должен знать:**

- требования ГОСДВО;
- содержание Типовой программы;
- основы информационных технологий;
- порядок заполнения Индивидуальной карты развития ребенка, Листа наблюдения (по группе);

владеть:

- основами теории дошкольной педагогики и психологии;
- методами измерения уровня развития ребенка: наблюдение, создание игровых ситуаций, деловая игра, беседа, вопросы и ответы, результаты продуктивных видов деятельности и др.;
- техническим инструментарием для сохранения полученных данных;
- информационно-коммуникативными технологиями.

ОРГАНИЗАЦИЯ И ПРОВЕДЕНИЕ ДИАГНОСТИКИ ПО ОТСЛЕЖИВАНИЮ РАЗВИТИЯ УМЕНИЙ И НАВЫКОВ

В системе дошкольного воспитания и обучения «мониторинг» — относительно новое понятие и поэтому следует уточнить его соотношение с более устоявшимися — «педагогическая диагностика» и «контроль».

Педагогическая диагностика — это деятельность педагога, направленная на изучение уровня освоения ребенком содержания Типовой программы прогнозирование образовательного процесса.

Цель мониторинга - выявление динамики развития физических, личностных, интеллектуальных качеств детей дошкольного возраста.

Мониторинг осуществляется в форме регулярных наблюдений педагога за детьми в повседневной жизни и в процессе проведения активных форм обучения.

Функции мониторинга:

- интегративная, обеспечивающая комплексную характеристику развития ребенка в дошкольный период;

- диагностическая, позволяющая дать объективную оценку сформированности интегративных качеств ребенка дошкольного возраста;

- информационная, являющаяся способом систематического получения информации о развитии физических, интеллектуальных и личностных качеств ребенка;

- прагматическая, позволяющая использовать мониторинговую информацию для принятия своевременных объективных решений, направленных на достижение положительных результатов развития каждого ребенка.

Реализация педагогического процесса возможна при наличии необходимой предметно-пространственной развивающей среды дошкольной организации.

Результаты усвоения ребёнком программного материала оцениваются по 10 бальной системе:

I уровень – от 1 до 3 баллов;

II уровень – от 4 до 6 баллов;

III уровень – от 7 до 10 баллов.

Педагог фиксирует динамику и перспективы развития каждого ребенка в ходе организованной учебной деятельности, в период общения его со сверстниками и взрослыми, свободной игровой деятельности, режимных моментов.

Для проведения диагностики предлагаются «Лист наблюдения», «Индивидуальная карта развития ребенка».

Порядок заполнения Листа наблюдения (приложение №1).

«Лист наблюдения» включает данные усвоения программного материала детьми определенной возрастной группы.

Цель: Отслеживание индивидуальных достижений развития ребенка по освоению содержания Типовой программы.

Функции Листа наблюдения: учет, контроль, анализ, определение уровня освоения Типовой программы.

Лист наблюдений заполняется педагогом в начале, середине и конце учебного года (стартовый контроль, промежуточный и итоговый) с подведением итогов (среднего балла) освоения ребенком программного материала в разрезе образовательных областей. На основании полученных данных в «Листе наблюдений» педагог выявляет детей, которым необходима дополнительная работа по выравниванию знаний, умений и навыков в усвоении содержания Типовой программы, определяет задачи и планирует дальнейшую коррекционную работу с ребенком в Индивидуальной карте развития ребенка.

Результаты мониторинга определяют уровень развития ребенка, выделяют его достижения или возможные проблемы.

Педагог заполняет результаты усвоения ребенком программного материала ОУД по образовательным областям по 10-ти балльной системе.

«Лист наблюдения» в электронном варианте передается методисту дошкольной организации.

Порядок заполнения Индивидуальной карты развития ребенка (приложение №2).

Цель: диагностика индивидуального развития ребенка дошкольного возраста, оценка эффективности педагогических действий и дальнейшее планирование его образовательной траектории.

Функции: диагностика, выявление результатов, определение уровня усвоения ребенком содержания Типовой программы, коррекционная работа, отслеживание процесса развития, а также определяются задачи, требующие педагогической поддержки ребенку на год.

Индивидуальная карта развития ребенка заполняется педагогами, работающими в группе и ведется на всем протяжении пребывания ребенка в дошкольной организации.

В Индивидуальной карте развития ребенка, в разделе «Примечание», педагог определяет задачи и содержание педагогического процесса для индивидуальной коррекционной работы с ребенком после каждого этапа диагностики.

Педагог подсчитывает достижения ребенка в виде общего количества баллов и определяет средний балл освоения Типовой программы и переходит к следующему этапу заполнения.

Методист дошкольной организации объединяет Листы наблюдений групп в Сводный отчет и подсчитывает количество баллов в рамках дошкольной организации (Приложение 3).

Проведенный анализ позволит сравнить достижения каждой возрастной группы по образовательным областям и выявить уровень профессиональной компетентности педагога (владение инновационными технологиями, умение интегрировать образовательный процесс и др.).

Материалы мониторинга по развитию детей хранятся в электронном виде в методическом кабинете.

ОСНОВНЫЕ МЕТОДЫ ИЗМЕРЕНИЯ УРОВНЯ РАЗВИТИЯ РЕБЕНКА

Выбор методов измерения уровня развития ребенка зависит от цели диагностирования. Методы, обеспечивающие объективность и точность получаемых данных: низкоформализованные (наблюдение, беседа, анализ продуктов деятельности и др.) и высокоформализованные (тесты, пробы, аппаратные методы и др.).

Ведущим методом проведения мониторинга является метод наблюдения, который проводится за ребенком в естественных ситуациях.

Для получения дополнительной информации, можно провести анализ продуктов детской деятельности, анкетирование родителей, что позволяет добиться точности получаемых данных мониторинга.

На основе диагностики педагогом в сотрудничестве с психологом и педагогами-специалистами определяются задачи работы с ребенком.

При проведении диагностики следует опираться на следующие условия:

-нацеленность на оказание помощи ребенку в освоении содержания Типовой программы;

-сравнения итогов оценивания с ожидаемым результатом;

-проводить диагностику в привычной для ребенка обстановке.

Использование в педагогическом процессе дошкольной организации технологий образовательного мониторинга позволит решить следующие задачи:

-проведение диагностики по отслеживанию развития умений и навыков детей;

-использование единого инструментария для объективного оценивания динамики развития детей;

-системность проведения мониторинга, включенность в педагогический процесс.

АВТОМАТИЗАЦИЯ ПРОВЕДЕНИЯ МОНИТОРИНГА РАЗВИТИЯ ДЕТЕЙ ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА

Задачи:

-создание базы данных (о детях по возрастным группам, педагогах, ДО);

-отслеживание развития детей посредством применения Системы индикаторов, определяющих уровень развития детей в соответствии с ГОСДВО;

-обработка, хранение и распространение информации о развитии ребенка дошкольного возраста, которая позволит прогнозировать его развитие;

-оптимизация работы педагогических работников ДО и сокращение времени на заполнение данных и подсчет результатов мониторинга усвоения содержания Программы.

Пользователи данной системы:

- Управление дошкольного воспитания и обучения Департамента дошкольного и среднего образования МОН РК;
- РЦДД;
- областные управления образования;
- районные (городские) отделы образования;
- дошкольные организации (заведующие, методисты, воспитатели и специалисты).

Автоматизация проведения мониторинга развития детей дошкольного возраста позволит:

- достоверно и оперативно обрабатывать информацию о внутренней деятельности дошкольной организации;
- существенно снизить влияние человеческого фактора на результаты мониторинга;
- создать эффективный механизм информационного взаимодействия с использованием современных технологий;
- повысить эффективность процесса планирования, учета и контроля на всех уровнях управления образовательной деятельности;
- снизить бумажный документооборот;
- сэкономить время педагога, руководителей дошкольных организаций и органов образования всех уровней.

АЛГОРИТМ ПРОЕКТИРОВАНИЯ АВТОМАТИЗАЦИИ МОНИТОРИНГА

Реализация автоматизации системы мониторинга предполагает последовательность следующих действий:

- определение и обоснование объекта мониторинга;
- сбор данных, используемых для мониторинга;
- структурирование базы данных, обеспечивающей хранение и оперативное использование информации;
- обработка полученных данных в ходе мониторинга;
- анализ и интерпретация полученных данных в ходе мониторинга;
- подготовка документов по итогам анализа полученных данных;
- распространение результатов мониторинга среди пользователей мониторинга.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Использование современных технологий при проведении мониторинга развития умений и навыков детей по освоению содержания Типовой программы позволит:

- объективно отслеживать достижения детей;
- обеспечить индивидуальный подход в воспитании и развитии ребенка дошкольного возраста;
- совершенствовать образовательный процесс в дошкольной организации на основе оперативного планирования корректирующих мероприятий педагогов;
- оптимизировать работу педагогов с группой детей;
- определить уровень освоения ребенком содержания каждой из образовательных областей и Типовой программы в целом.

Лист наблюдения
результатов диагностики промежуточного контроля в старшей группе (от 5 до 6 лет)

Учебный год: _____

Группа: _____

Дата проведения: _____

Образовательная область «Здоровье»

№	Ф.И.О. ребенка	Физическая культура							Осн. безопасного поведения				Общее количество баллов	Средний балл	Уровень усвоения
		умеет выполнять комплексы упражнений утренней гимнастики	имеет качественные и количественные показатели в выполнении различных видов основных движений;	соблюдает правила игры в подвижных играх	умеет перестраиваться из шеренги в колонну по одному, по два, по три, выполнять повороты на месте	владеет элементами спортивных игр и упражнений	самостоятельно выполняет гигиенические процедуры	понимает важность и необходимость закаливающих процедур	Знает о строении тела человека, его важные органы	называет основные полезные продукты питания	имеет представление об основных мерах профилактики заболеваний	знает некоторые правила безопасного поведения дома, на улице, в общественных местах			
		5-6 Зд1.1.1	5-6 Зд1.1.2	5-6 Зд1.1.3	5-6 Зд1.1.4	5-6 Зд1.1.5	5-6 Зд1.1.6	5-6 Зд1.1.7	5-6 Зд1.2.1	5-6 Зд1.2.2	5-6 Зд1.2.3	5-6 Зд1.2.4			
1															
2															
3															
4															
5															
6															
7															
			I уровень _____	II уровень _____				III уровень _____							

Лист наблюдения

результатов диагностики промежуточного контроля в старшей группе (от 5 до 6 лет)

Учебный год: _____

Группа: _____

Дата проведения: _____

Образовательная область «Коммуникация»

№	Ф.И.О. ребенка	Развитие речи							Художественная литература				Основы грамоты									
		умеет произносить все звуки родного языка	владеет четкой артикуляцией звуков, интонационной выразительностью	умеет выполнять звуковой анализ слов	обобщать и описывать различные предметы	владеет знаниями об окружающем мире	правильно формулирует основную мысль	последовательно пересказывает рассказы	Придумывает продолжение и окончание рассказа	з умеет эмоционально воспринимать содержания произведений, чувствовать характер	различает литературные жанры	выразительно читает стихотворения	пересказывает самостоятельно небольшие произведения, сохраняя последовательность сюжета	придумывает окончание рассказа	проявляет интерес к книгам	различает твердые и мягкие согласные звуки	проводит звуковой анализ трехзвучных слов	умеет проводить различные линии, штриховки	слышит и выделяет ударный слог	Общее количество баллов	Средний балл	Уровень усвоения
		5-6K2.1.1	5-6K2.1.2	5-6K2.1.3	5-6K2.1.4	5-6K2.1.5	5-6K2.1.6	5-6K2.1.7	5-6K2.1.8	5-6K2.2.1	5-6K2.2.2	5-6K2.2.3	5-6K2.2.4	5-6K2.2.5	5-6K2.2.6	5-6K2.3.1	5-6K2.3.2	5-6K2.3.3	5-6K2.3.4			
1																						
2																						
3																						
4																						
5																						
6																						
		I уровень _____			II уровень _____				III уровень _____													

Образовательная область «Коммуникация»																							
№	Ф.И.О. ребенка	Казахский язык								Иностранный язык					Драмма								
		таныс сөздерді дұрыс атайды және ажыратады	сөз ішіндегі қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс айтады	күнделікті жиі қолданылатын кейбір тұрмыстық заттардың (қазақ киіз үйі оның ішіндегі кейбір заттар туралы), жемістердің, көкөністердің, жануарлардың, құстардың атауларын атайды және түсінеді	заттардың сынын, санын, қымылын білдіретін сөздерді айтады	10-ға дейін тура және кері санайды	таныс сөздерлі күнделікті өмірде қолданады	өзінің мекен-жайы, тұратын қаласы (ауылы) туралы айтады	ойыншықтар мен суреттер туралы педагогтың үлгісі бойынша қысқа мәтіндер құрастырады	мақал-мәтелдер жатқа айтады	слушает педагога и одновременно реагирует на его обыденные команды	слушает и выполняет команды, относящиеся к художественным и манерным действиям	принимает участие в коротких сценках, разыгрываемых в группе (классе)	умеет показать и назвать учебные принадлежности	считает от 1 до 10; принимает активное участие в играх, заданиях; повторяет простые выражения, часто используемые на занятиях	умеет драматизировать сказки по знакомым сюжетам	владеет культурой поведения взаимодействия со взрослыми и сверстниками	умеет выражать свою мысль, прислушиваться к мнению других	оценивает литературные персонажи с точки зрения нравственных норм и ценностей				
		5-6K2.4.1	5-6K2.4.2	5-6K2.4.3	5-6K2.4.4	5-6K2.4.5	5-6K2.4.6	5-6K2.4.7	5-6K2.4.8	5-6K2.4.9	5-6K2.5.1	5-6K2.5.2	5-6K2.5.3	5-6K2.5.4	5-6K2.5.5	5-6K2.6.1	5-6K2.6.2	5-6K2.6.3	5-6K2.6.4				
1																							
2																							
3																							
4																							
5																							
6																							
7																							
		I уровень _____			II уровень _____					III уровень _____													

Лист наблюдения

результатов диагностики промежуточного контроля в старшей группе (от 5 до 6 лет)

Учебный год: _____ Группа: _____ Дата проведения: _____

Образовательная область «Познание»

№	Ф.И.О. ребенка	Форм. эл. матем.представл					Конструирование					Естествознание					Общее количество баллов	Средний балл	Уровень усвоения	
		знает, значение слова «один», «одна», «одно»	знает прямой и обратный счет в пределах 10	умеет устанавливать размерные отношения между 5 и более предметами	знает и называет геометрические фигуры	ориентируется на листе бумаги; называет последовательно дни недели, времена года	называет и различает основные детали строительных материалов	умеет создавать разные по величине конструкции	складывает квадратную бумагу при изготовлении поделок	знает несколько простых обобщенных способов конструирования и использует одни и те же способы для получения разных результатов	умеет конструировать предметы из различных материалов, знает их названия	знает некоторые явления неживой природы	умеет самостоятельно экспериментировать со знакомыми материалами	узнает и называет по картинкам лесные ягоды и грибы	проявляет бережное отношение к хлебу, к людям труда	различает и называет перелетных и зимующих птиц, животных и их детенышей, обитающих на территории Казахстана				определяет, что для роста и развития живых объектов необходимы вода, свет, воздух, питание и бережное отношение окружающих
		5-6К3.1.1	5-6К3.1.2	5-6К3.1.3	5-6К3.1.4	5-6К3.1.5	5-6К3.2.1	5-6К3.2.2	5-6К3.2.3	5-6К3.2.4	5-6К3.2.5	5-6К3.3.1	5-6К3.3.2	5-6К3.3.3	5-6К3.3.4	5-6К3.3.4	5-6К3.3.5			
1																				
2																				
3																				
4																				
5																				
		I уровень _____					II уровень _____					III уровень _____								

Лист наблюдения

результатов диагностики промежуточного контроля в старшей группе (от 5 до 6 лет)

Учебный год: _____ Группа: _____ Дата проведения: _____

Образовательная область «Творчество»

№	Ф.И.О. ребенка	Рисование			Лепка			Аппликация						Музыка							
		рисует с натуры и по представлению предметы: цветы, овощи, фрукты	использует в создании рисунка выразительные средства, элементы казахского орнамента	выполняет сюжетные рисунки	умеет лепить фигуры человека и животного с соблюдением элементарных пропорций	передает образы по мотивам народных игрушек, керамических изделий	использует характерные детали персонажей и композиции путем дополнения предметами и элементами декора	выбирает и обосновывает приемы работы	умеет вырезать из бумаги симметричные формы	составляет узор предметов из нескольких частей	работает с шаблонами и трафаретами, готовыми выкройкам	составляет узор из геометрических элементов; украшает предметы казахским орнаментом	соблюдает правила безопасности труда и личной гигиены	различает простейшие жанры (кюй, песня, танец, марш)	владеет простейшими музыкальными терминами, навыками пения	выполняет пластичные, ритмичные движения	различает по тембру звучание детских музыкальных инструментов, называет их	умеет играть на них индивидуально и в составе группы	Общее количество баллов	Средний балл	Уровень усвоения
		5-6Т4.1.1	5-6Т4.1.2	5-6Т4.1.3	5-6Т4.2.1	5-6Т4.2.2	5-6Т4.2.3	5-6Т4.3.1	5-6Т4.3.2	5-6Т4.3.3	5-6Т4.3.4	5-6Т4.3.5	5-6Т4.3.6	5-6Т4.4.1	5-6Т4.4.2	5-6Т4.4.3	5-6Т4.4.4	5-6Т4.4.5			
1																					
2																					
3																					
4																					
5																					
		I уровень _____			II уровень _____			III уровень _____													

Лист наблюдения

результатов диагностики промежуточного контроля в старшей группе (от 5 до 6 лет)

Учебный год: _____

Группа: _____

Дата проведения: _____

Образовательная область «Социум»

Образовательная область «Социум»																						
№	Ф.И.О. ребенка	Самопознание				Ознакомление с окр. миром				Основы экологии								Общее количество баллов			Средний балл	Уровень усвоения
		уметь различать хорошие и плохие поступки	знает и понимает необходимость бережного отношения к окружающей природе	выражает свое настроение через рисунок, лепку, конструирование	следует общепринятым нормам и правилам поведения дома, в детском саду, общественных местах	проявляет заботу о своих членах семьи, выполняет домашние поручения	умеет устанавливать причинно-следственные связи	знает название детского сада и номер; дорогу из дома в детский сад	назначение транспортных средств	знает о некоторых промышленных и сельскохозяйственных профессиях	знает правила поведения при исполнении государственного гимна Казахстана	проявляет интерес, бережное отношение к объектам неживой природы	устанавливает причинно-следственные зависимости взаимодействия человека с природой	называет ситуации и действия, которые могут нанести вред природе	делает выводы о том, как человек может беречь природу	имеет первоначальный опыт безопасного поведения в природе	знает элементарный способ ухода за растениями и животными					
		5-6С5.1.1	5-6С5.1.2	5-6С5.1.3	5-6С5.2.1	5-6С5.2.1	5-6С5.2.2	5-6С5.2.3	5-6С5.2.4	5-6С5.2.5	5-6С5.2.5	5-6С5.3.1	5-6С5.3.2	5-6С5.3.2	5-6С5.3.3	5-6С5.3.4	5-6С5.3.5	5-6С5.3.6	5-6С5.3.7			
1																						
2																						
3																						
4																						
5																						
6																						
		I уровень _____				II уровень _____				III уровень _____												

Индивидуальная карта развития ребенка на _____уч. год

Ф.И. ребенка _____ Возраст ребенка _____ Группа: _____ Дата _____

В Индивидуальной карте развития ребенка педагог определяет задачи педагогического процесса после каждого этапа диагностики.

Образовательная область	Корректирующие мероприятия (после стартового контроля)	Корректирующие мероприятия (после промежуточного контроля)	Корректирующие мероприятия (после итогового контроля)	ВЫВОДЫ
Здоровье				
Коммуникация	Совместная работа с логопедом по формированию правильного звукопроизношения сонорного звука (Р)	Продолжить работу по формированию правильного звукопроизношения сонорного звука (Р)		
Познание	Закрепление счета до 10 в обратном порядке. Учить различать и правильно называть геометрические тела (куб, цилиндр)			
Творчество	Рисование элементов казахского орнамента (1–2), построенных на различных сочетаниях	Закрепить умение делать иштриховки		
Социум	Проводить работу по повышению самооценки	Закрепить работу по повышению самооценки	Привлечение к роли ведущего	

Примечание:

Стартовый мониторинг – голубым цветом; Промежуточный мониторинг – сиреневым цветом;

Итоговый мониторинг – оранжевым цветом

Уровни овладения навыками:

1-уровень – ребенок воспроизводит те или иные действие и знания (1-3балла);

2-уровень – ребенок владеет определенным запасом знаний (4-6 баллов);

3-уровень – ребенок применяет то, что он знает и умеет самостоятельно и творчески использует знания (7-10 баллов);.

Лист наблюдения

результатов диагностики итогового контроля в старшей группе (от 5 до 6 лет)

Учебный год: _____ Группа: _____ Дата проведения: _____

Образовательная область «Здоровье»

№	Ф.И.О. ребенка	Физическая культура							Основы безопасного поведения				Общее количество баллов	Средний балл	Уровень усвоения Типовой программы
		владеет техникой выполнения основных движений	навыками организации подвижных игр с группой детей	выполняет элементы спортивных игр, владеет техникой выполнения спортивных упражнений	знает важность и необходимость закаляющих процедур	проявляет интерес к выполнению утренней гимнастики	выполняет упражнения для формирования правильной осанки и укрепления стоп ног	проявляет творческий подход при выполнении основных движений	знает функции важнейших органов, наименования продуктов питания и способы их употребления	имеет представление об инфекционных заболеваниях и их признаках	знает и называет правила безопасного поведения дома, на улице, в общественных местах	умет своевременно обращаться за помощью к взрослому при физической боли и первых признаках заболевания у себя и других			
		5-63д1.1.1	5-63д1.1.2	5-63д1.1.3	5-63д1.1.4	5-63д1.1.5	5-63д1.1.6	5-63д1.1.7	5-63д1.2.1	5-63д1.2.2	5-63д1.2.3	5-63д1.2.4			
1															
2															
3															
4															
5															
6															
			I уровень _____			II уровень _____			III уровень _____						

Лист наблюдения
результатов диагностики итогового контроля в старшей группе (от 5 до 6 лет)

Учебный год: _____

Группа: _____

Дата проведения: _____

Образовательная область «Коммуникация»

№	Ф.И.О. ребенка	Развитие речи							Художественная литература					Основы грамоты					Общее количество баллов	Средний балл	Уровень усвоения	
		5-6К2.1.1 различает и правильно называет звуки	5-6К2.1.2 соединяет звуки в слоги, конструирует словосочетания и предложения; высказываются простыми распространенными предложениями	5-6К2.1.3 пересказывает сказку, рассказ по опорным иллюстрациям	5-6К2.1.4 умеет составлять и рассказывать различные истории, сочиняет сказки	5-6К2.1.5 умеет составлять монолог, употреблять разные части речи эпитеты и сравнения	5-6К2.1.6 участвует свободно в диалоге со сверстниками и взрослыми, выражает свои чувства и намерения с помощью речевых и неречевых средств	5-6К2.1.7 владеет правилами вежливого обращения	5-6К2.2.1 называет литературные жанры	5-6К2.2.2 слушает художественный текст, сопереживает, сочувствует литературным героям	5-6К2.2.3 выполняет игровые действия, соответствующие содержанию текста	5-6К2.2.4 принимает участие в коллективных показах небольших театральных постановках	5-6К2.2.5 проявляет интерес к книгам, называет несколько известных литературных произведений, а также произведения казахстанских писателей, национального фольклора	5-6К2.3.1 умеет отчетливо и ясно произносить все звуки и слова	5-6К2.3.2 выделяет из слов звуки, находит слова с определенным звуком	5-6К2.3.3 определяет место звука в слове	5-6К2.3.4 проводит звуковой анализ трех-четырехзвуковых слов	5-6К2.3.5 характеризует звуки				5-6К2.3.6 умеет слышать и выделять ударный слог
		5-6К2.1.1	5-6К2.1.2	5-6К2.1.3	5-6К2.1.4	5-6К2.1.5	5-6К2.1.6	5-6К2.1.7	5-6К2.2.1	5-6К2.2.2	5-6К2.2.3	5-6К2.2.4	5-6К2.2.5	5-6К2.3.1	5-6К2.3.2	5-6К2.3.3	5-6К2.3.4	5-6К2.3.5	5-6К2.3.6			
1																						
2																						
3																						
4																						
5																						
6																						
		I уровень _____			II уровень _____				III уровень _____													

Образовательная область «Коммуникация»																											
№		Ф.И.О. ребенка		Казахский язык								Иностранный язык					Драмма										
				таныс сөздерді дұрыс атайды және ажыратады	сөз ішіндегі қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс айтады	күнделікті жиі қолданылатын кейбір тұрмыстық заттардың (қазақ киіз үйі, оның ішіндегі кейбір заттар туралы), жемістердің, көкөністердің, жануарлардың, құстардың атауларын және ұлттық салт-дәстүрлер мен мерекелерге байланысты сөздерді атайды және түсінеді	заттардың сынын, санын, қымылын білдіретін сөздерді айтады	10-ға дейін тура және кері санайды	таныс сөздерлі күнделікті өмірде қолданады	өзінің мекен-жайы, тұратын қаласы (ауылы) Отаны туралы айтады	ойыншықтар мен суреттер туралы педагогтың үлгісі бойынша қысқа мәтіндер құрастырады	мақал-мәтелдер мен жаңылтпаштарды жатқа айтады	пони­ма­ет ус­лышан­ные ко­ман­ды: пры­гай, хло­пай в ладо­ши	умеет распознавать и называть на иностранном языке предметы из ближайшего окружения	классифицирует слова по тематическим группам	понимает простые команды педагога и реагирует на них вербально или не вербально	читает на память стихотворения и рифмовки, поет песенки из детского репертуара; понимает смысл услышанных историй, когда рассказ сопровождается картинками, жестами, предметами	умеет драматизировать сказки по знакомым сюжетам	владеет средствами выразительности	проявляет индивидуальные творческие способности	проявляет интерес к режиссерской деятельности	владеет культурой поведения взаимодействия со взрослыми и сверстниками	умеет выражать свою мысль, прислушиваясь к мнению других	оценивать литературные персонажи с точки зрения нравственных норм и представлений	Общее количество баллов	Средний балл	Уровень усвоения
				5-6K2.4.1	5-6K2.4.2	5-6K2.4.3	5-6K2.4.4	5-6K2.4.5	5-6K2.4.6	5-6K2.4.7	5-6K2.4.8	5-6K2.4.9	5-6K2.5.1	5-6K2.5.2	5-6K2.5.3	5-6K2.5.4	5-6K2.5.5	5-6K2.6.1	5-6K2.6.2	5-6K2.6.3	5-6K2.6.4	5-6K2.6.5	5-6K2.6.6	5-6K2.6.7			
1																											
2																											
3																											
4																											
5																											
				I уровень _____				II уровень _____				III уровень _____															

Лист наблюдения

результатов диагностики итогового контроля в старшей группе (от 5 до 6 лет)

Учебный год: _____

Группа: _____

Дата проведения: _____

Образовательная область «Познание»

№	Ф.И.О. ребенка	Форм. эл. матем. представлений						Конструирование				Естествознание									
		5-6ПЗ.1.1 умеет выделять составные части множества	5-6ПЗ.1.2 знает числа и цифры в пределах 10 и считает в прямом и обратном порядке	5-6ПЗ.1.3 решает простейшие примеры и задачи; использует в речи математические термины, отражающие отношения между предметами по количеству и величине	5-6ПЗ.1.4 знает и называет геометрические фигуры	5-6ПЗ.1.5 ориентируется в пространстве и на листе бумаги	5-6ПЗ.1.6 называет дни недели, месяцы года	5-6ПЗ.1.7 определяет по весу предметы, знает, что вес предметов не зависит от его размера.	5-6ПЗ.2.1 конструирует из бросового и природного материала	5-6ПЗ.2.2 конструирует по условию, замыслу	5-6ПЗ.2.3 работает коллективно	5-6ПЗ.2.4 преобразовывает плоскостные бумажные формы в объемные	5-6ПЗ.2.5 соблюдает порядок на рабочем месте	5-6ПЗ.3.1 умеет экспериментировать со знакомыми материалами, устанавливать причинно-следственные связи	5-6ПЗ.3.2 умеет различать и называть перелетных и зимующих птиц, знает о пользе птиц	5-6ПЗ.3.3 называет и различает по характерным признакам животных и их детенышей, обитающих на территории Казахстана	5-6ПЗ.3.4 называет животных, находящихся под угрозой исчезновения и занесенных в «Красную книгу»;	5-6ПЗ.3.5 умеет устанавливать причинно-следственные зависимости взаимодействия человека с природой	Общее количество баллов	Средний балл	Уровень усвоения
		5-6ПЗ.1.1	5-6ПЗ.1.2	5-6ПЗ.1.3	5-6ПЗ.1.4	5-6ПЗ.1.5	5-6ПЗ.1.6	5-6ПЗ.1.7	5-6ПЗ.2.1	5-6ПЗ.2.2	5-6ПЗ.2.3	5-6ПЗ.2.4	5-6ПЗ.2.5	5-6ПЗ.3.1	5-6ПЗ.3.2	5-6ПЗ.3.3	5-6ПЗ.3.4	5-6ПЗ.3.5			
1																					
2																					
3																					
4																					
5																					
		I уровень _____			II уровень _____			III уровень _____													

Лист наблюдения

результатов диагностики итогового контроля в старшей группе (от 5 до 6 лет)

Учебный год: _____

Группа: _____

Дата проведения: _____

Образовательная область «Творчество»

№	Ф.И.О. ребенка	Рисование						Лепка					Аппликация					Музыка							
		применяет самостоятельно различную технику в рисовании	рисует игрушки несложного силуэта, животных и человека, передает в рисунке простые движения человека	рисует декоративные узоры на розетке, треугольнике, шестиугольнике, выделяя середину, углы, край	рисует элементы казахского орнамента и украшает ими одежду, предметы быта, располагая их на изделиях	изображает сюжетные рисунки	выполняет коллективные работы, рисует по замыслу	применяет различную технику лепки	владеет навыками коллективной лепки для общей композиции	передает форму и детали предметов, применяя различные способы	украшает предметы декоративными элементами	владеет силуэтным вырезанием по нарисованному или воображаемому контуру	умеет составлять сложные аппликации; аппликации по замыслу	вырезает симметричные формы из бумаги, сложенной вдвое	различает простейшие жанры (кюй, песня, танец, марш)	изображает предметы по памяти, с натуры, обращает внимание на форму, пропорции, объем	умеет выполнять аппликацию по замыслу	называет характерные признаки музыкальных жанров	знает музыкальные профессии, известные имена композиторов	исполняет самостоятельно хорошо знакомую песню с музыкальным сопровождением и без сопровождения	умеет двигаться под музыку в соответствии с ее характером	владеет простейшими навыками игры на детских музыкальных инструментах	Общее количество баллов	Средний балл	Уровень усвоения Типовой программы
		5-6Т4.1.1	5-6Т4.1.2	5-6Т4.1.3	5-6Т4.1.4	5-6Т4.1.5	5-6Т4.1.6	5-6Т4.2.1	5-6Т4.2.2	5-6Т4.2.3	5-6Т4.2.4	5-6Т4.2.5	5-6Т4.3.1	5-6Т4.3.2	5-6Т4.3.3	5-6Т4.3.4	5-6Т4.3.5	5-6Т4.4.1	5-6Т4.4.2	5-6Т4.4.3	5-6Т4.4.4	5-6Т4.4.5			
1																									
2																									
3																									
4																									
		I уровень _____						II уровень _____					III уровень _____												

Лист наблюдения
результатов диагностики итогового контроля в старшей группе (от 5 до 6 лет)

Учебный год: _____

Группа: _____

Дата проведения: _____

Образовательная область «Социум»

№	Ф.И.О. ребенка	Самопознание						Ознакомление с окружающим миром										Основы экологии										
		у проявляет доброту, эмоциональную отзывчивость, уважение к старшим и близким	имеет первичные навыки здорового образа жизни; проявляет уважение к противоположному полу	умеет выражать свое настроение через рисунок, лепку, конструирование	различает хорошее и плохое в словах, поведении, старается следовать общепринятым нормам и правилам поведения дома, в детском саду, общественных местах	участвует в народных праздниках	проявляет гордость за достижения в стране	владеет понятиями о родственных связях	проявляет словесно свои добрые чувства к членам семьи	устанавливает связи между свойствами и признаками разнообразных материалов и их использованием	свободно ориентируется в помещении детского сада, в ближайшем микрорайоне	знает о назначении специальных транспортных средств	владеет правилами пользования бытовой техникой	рассказывает о труде своих родителей	проявляет уважение к людям разных профессий	владеет знаниями о родной стране, государственных и народных праздниках, символике страны, о Президенте РК	имеет представление о казахстанской армии; о подвиге ветеранов войны	знает правила дорожного движения	проявляет интерес к природным объектам, особенностям их жизнедеятельности	владеет первоначальными навыками ухода за растениями и животными уголка природы	откликается на предложения взрослого поухаживать за растениями, животными в уг. природы	знает о роли воды в жизни человека и растений	устанавливает причинно-следственные зависимости взаимодействия человека с природой	проявляет позитивное отношение к природе	проявляет эмоциональную отзывчивость и бережное отношение к объектам живой и неживой природы	Общее количество баллов	Спелый балл	Уровень усвоения
		5-6C5.1.1	5-6C5.1.2	5-6C5.1.3	5-6C5.1.4	5-6C5.1.5	5-6C5.1.6	5-6C5.2.1	5-6C5.2.2	5-6C5.2.3	5-6C5.2.4	5-6C5.2.5	5-6C5.2.6	5-6C5.2.7	5-6C5.2.8	5-6C5.2.9	5-6C5.2.10	5-6C5.2.11	5-6C5.3.1	5-6C5.3.2	5-6C5.3.3	5-6C5.3.4	5-6C5.3.5	5-6C5.3.6	5-6C5.3.7			
1																												
2																												
3																												
4																												
		I уровень _____					II уровень _____					III уровень _____																

Сводный отчет

о результатах стартового, промежуточного, итогового (нужное подчеркнуть) мониторинга развития детей по усвоению содержания Типовой программы в детском саду № _____ района _____ области на 2016-2017 уч.год

	Названия групп (указать возрастную группу)	В них детей	Уровень сформированности навыков (%)															Общий % освоения Типовой программы
			Здоровье сберегающие навыки			Коммуникативно- языковые навыки			Познавательные навыки			Творческие навыки			Социальные навыки			
			I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	

Руководитель ДО:

**Анкета
для родителей детей старшей группы**

1. Как обычно ведёт себя Ваш ребёнок в затруднительных ситуациях?
2. Может ли обратиться к взрослому за помощью или предпочитает решать свои проблемы сам? Делится ли с Вами своими впечатлениями
3. Каким видам деятельности отдаёт предпочтение Ваш ребёнок в свободное время: игровой (конкретно каким видам), лего и др. видам конструкторов, пазлам, просмотру ТВ, трудовой, чтению художественной литературы, двигательной и пр.
4. Может ли Ваш ребёнок участвовать в беседе высказывать своё мнение, последовательно без существенных пропусков пересказывать небольшие литературные произведения, сочинять разные истории?
5. Может ли назвать любимого детского писателя любимую сказку и рассказ?
6. После просмотра спектакля или прочитанной книги может оценить поведение героя?
7. Придумывает ли Ваш ребёнок новые слова? Проявляет ли творчество в своей речи? Как это проявляется?
8. Соблюдает ли Ваш ребёнок режим дня, элементарные правила поведения во время приёма пищи, порядок в своем шкафу, правила безопасности на природе, в общественных местах, в быту?
9. Умеет ли быстро и аккуратно одеваться, раздеваться, сушить мокрые вещи, ухаживать за обувью?
10. Умеет ли договариваться со сверстниками, обмениваться предметами, распределять действия при сотрудничестве в игре?
11. Наблюдая за игрой ребёнка какие качества в его поведении вы чаще видите?
12. Насколько эмоционально чуток Ваш ребенок, понимает ли он Ваше настроение, переживания близких в семье?

СОДЕРЖАНИЕ

1	Пояснительная записка	29
2	Основные требования к проведению мониторинга	31
3	Организация и проведение диагностики по отслеживанию развития, умений и навыков детей дошкольного возраста	33
4	Основные методы измерения уровня развития ребенка	35
5	Автоматизация проведения мониторинга развития детей дошкольного возраста	35
6	Заключение	37
7	Приложение №1	38
8	Приложение №2	44
9	Приложение №3	45
10	Приложение №4	51
11	Приложение №5	52
12	Содержание	53
13	Литература	54

СПИСОК ИСПОЛЬЗУЕМОЙ ЛИТЕРАТУРЫ:

1. План мероприятий Министерства образования и науки Республики Казахстан по выполнению Общенационального плана мероприятий по реализации Послания Главы государства народу Казахстана от 17 января 2014 года «Казахстанский путь-2050: Единая цель, единые интересы, единое будущее».
2. Государственный общеобязательный стандарт дошкольного воспитания и обучения от 23 августа 2012 года № 1080
3. Смирнягина Л.А. Информационные технологии в системе мониторинга качества образования // «Современное дошкольное образование. Теория и практика» - Москва, 2011 //
4. Афонькина Ю.А. Мониторинг качества освоения основной общеобразовательной программы дошкольного образования. - Волгоград: Учитель, 2011.
5. Свирская Л.В. Методика ведения педагогических наблюдений. – СПб.: Образовательные проекты; М.: ЛИНКА-ПРЕСС, 2010.
6. Богуславская Т.Н. Формирование подходов к оценке качества дошкольного образования // Интернет- журнал Проблемы современного образования - № 4, 2012 // <http://www.pmedu.ru>
7. Словарь согласованных терминов и определений в области образования государств-участников содружества независимых государств / Под научной редакцией доктора техн. наук, профессора Н.А. Селезневой. – М.: НИТУ «МИСиС», 2012. – 244 с.
8. Педагогический словарь терминов и определений в области информатизации образования. Нургалиева Г.К., Есжанов А.Е., НЦИ, Алматы. – 52 с.
9. «Мониторинг в детском саду». – СПб, 2010 г. Т.И. Бабаевой, М.В. Крулехт и др.

